

STRATEGIA DZIAŁAŃ
WYCHOWACZYCH, ZAPOBIEGAWCZYCH
I INTERWENCYJNYCH
WOBEC UCZNIÓW
ZAGROŻONYCH UZALEŻNIENIAMI
W
ZESPOLE SZKOLNO-PRZEDSZKOLNYM IM. MIKOŁAJA
KOPERNIKA W HUTKACH

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r., poz. 382),
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r., poz. 1356),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 124),
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (tekst jednolity Dz.U. z 2011 r. Nr 87, poz. 1687),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r.w sprawie szczegółowych form działalności wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U. Nr 26, poz. 226).

Za realizację Strategii odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im.Mikołaja Kopernika w Hutkach , a koordynatorem działań jest dyrektor szkoły.

1. Systematyczne prowadzenie w środowisku szkoły edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.

W Szkole systematycznie prowadzona jest edukacja prozdrowotna, promocja zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia. Działania w tym zakresie prowadzone są w ramach realizacji:

- Programu Wychowawczego,
- Programu Profilaktyki,
- zajęć edukacyjnych – zgodnie z obowiązującą podstawą programową,
- konkursów z zakresu edukacji prozdrowotnej,
- zajęcia z wychowawcą,
- imprez sportowych i rekreacyjnych,
- akcji informacyjnych w ramach realizacji programów profilaktycznych,

- zebrań z rodzicami,
- spotkań indywidualnych i grupowych z pedagogiem, z psychologiem oraz pielęgniarką szkolną
- spotkań ze specjalistami/praktykami w zakresie profilaktyki zdrowotnej.
- wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli.

Powyższe działania są prowadzone we współpracy m.in. z:

- pielęgniarką szkolną,
- Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Częstochowie,
- Komisariatem Policji w Błachowni,
- Urzędem Gminy w Konopiskach,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konopiskach,
- Służbą Zdrowia,
- Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Częstochowie,
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Konopiskach,
- Kuratorium Oświaty w Katowicach
- placówkami oświatowymi działającymi na terenie gminy i powiatu,
- organizacjami rządowymi i pozarządowymi.

2. Działalność informacyjna.

Działalność informacyjna obejmuje upowszechnianie wśród dzieci i uczniów, rodziców i nauczycieli wiedzy na temat:

- szkodliwości środków lub substancji, których używanie łączy się zagrożeniem bezpieczeństwa i zdrowia oraz może prowadzić do uzależnień,
- dostępnych form pomocy młodzieży zagrożonej uzależnieniem,
- możliwości rozwiązywania problemów powodujących powstawanie uzależnień,
- skutków prawnych związanych z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Upowszechnienie tej wiedzy następuje poprzez:

- realizowanie konkursów i akcji profilaktycznych na terenie szkoły,
- motywowanie dzieci i uczniów do udziału w pozaszkolnych imprezach, akcjach i konkursach o tematyce profilaktycznej,

- opracowywanie gazetek o tematyce profilaktycznej,
- wykorzystanie filmów o tematyce profilaktycznej,
- rozmowy indywidualne i grupowe z uczniami, mającymi na celu przekazywanie informacji na temat zagrożeń związanych ze środkami psychoaktywnymi,
- przeprowadzanie zajęć o tematyce profilaktycznej przez przedstawicieli Policji, poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- edukację rodziców,
- opracowywanie i udostępnianie materiałów informacyjnych dotyczących zagadnień profilaktycznych dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- edukację nauczycieli – przekazywanie informacji na temat szkoleń i warsztatów oraz zapraszanie specjalistów na szkolenia rady pedagogicznej.

3. Zadania pracowników szkoły w zakresie pomocy uczniom zagrożonym uzależnieniem.

1) Dyrektor szkoły:

- a) realizuje zadania wynikające ze Statutu Szkoły,
- b) monitoruje i odpowiada za realizację strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych,
- c) na bieżąco informowany jest przez wychowawców, nauczycieli i innych pracowników szkoły o podejmowanych przez nich działaniach wynikających z realizacji strategii,
- d) podejmuje stosowne decyzje tak, aby każda interwencja była przeprowadzona z zachowaniem praw uczniów, jak i ich rodziców.

2) Pedagog szkolny/psycholog szkolny :

- a) zapewnia pomoc pedagogiczną uczniom zagrożonym uzależnieniem na terenie szkoły, prowadzi indywidualne konsultacje i poradnictwo pedagogiczne uczniom podejmującym zachowania ryzykowne,
- b) systematycznie rozpoznaje i diagnozuje zagrożenia związane z uzależnieniem (ankiety skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli, obserwacje diagnozujące, rozmowy kierowane, indywidualne rozmowy z uczniami, konsultacje z wychowawcami, nauczycielami i pozostałymi pracownikami szkoły),

- c) prowadzi działalność informacyjną, która obejmuje upowszechnianie wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły informacji na temat szkodliwości środków lub substancji, których używanie jest zagrożeniem dla zdrowia i życia uczniów.
- d) udostępnia uczniom, rodzicom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły materiały edukacyjne dotyczące problematyki zapobiegania narkomanii,
- e) dostarcza osobom zainteresowanym informacji na temat dostępnych form pomocy (placówki i organizacje wspierające dziecko i rodzinę, placówki świadczące pomoc społeczną rodzinie, punkty konsultacyjne dla osób z problemem uzależnienia, placówki leczenia uzależnień i współuzależnień, organizacje pozarządowe służące pomocą rodzinie, inne) młodzieży zagrożonej uzależnieniem i uzależnionej, osobom współuzależnionym,
- f) organizuje, prowadzi zajęcia profilaktyczne, integracyjne we współpracy z wychowawcami klas, współorganizuje profilaktyczne imprezy ogólnoszkolne w celu zaspokajania potrzeb psychicznych i społecznych uczniów, rozwijania poczucia własnej wartości, motywowania do podejmowania właściwych decyzji, różnych form aktywności, rozwijania zainteresowań i umiejętności psychospołecznych,
- g) współpracuje z instytucjami i organizacjami wspierającymi dziecko, rodzinę i szkołę w zakresie rozwiązywania problemów uczniów,
- h) organizuje i uczestniczy w wewnątrzszkolnym doskonaleniu nauczycieli oraz w warsztatach, szkoleniach, kursach organizowanych przez placówki zajmujące się tą działalnością,
- i) współpracuje z dyrekcją szkoły, wychowawcami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły we wszystkich działaniach mających na celu redukcję zachowań ryzykownych młodzieży, w sytuacjach wymagających interwencji lub w sytuacjach wymagających udzielenia pomocy uczniowi, który znalazł się w sytuacji kryzysowej.

3) Nauczyciele i wychowawcy klas:

- a) realizują działania profilaktyczne i interwencyjne określone w Programie Wychowawczym, Programie Profilaktyki oraz w Planach Pracy Wychowawcy

Klasowego,

- b) systematycznie prowadzą edukację prozdrowotną, promocję zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród uczniów na godzinach do dyspozycji wychowawcy, na zajęciach pozalekcyjnych, kołach zainteresowań,
- c) realizują zagadnienia dotyczące zapobiegania narkomanii w ramach przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają te zagadnienia,
- d) uczestniczą w kursach, szkoleniach i konferencjach z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży oraz sposobów podejmowania wczesnej interwencji w sytuacjach zagrożenia uzależnieniem,
- e) wykorzystują zdobytą wiedzę w pracy z młodzieżą i ich rodzicami, informując o szkodliwości środków i substancji, których używanie łączy się z zagrożeniem bezpieczeństwa oraz może doprowadzić do uzależnienia,
- f) wychowawcy klas organizują szkolenia z rodzicami uczniów o charakterze profilaktycznym, zapraszają specjalistów z zakresu tej tematyki,
- g) wychowawcy klas dokonują diagnozy sytuacji wychowawczej, przejawów zachowań ryzykownych uczniów swojej klasy oraz sytuacji życiowej rodzin dysfunkcyjnych,
- h) wychowawcy klas i nauczyciele współpracują z pedagogiem szkolnym oraz z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, a także pielęgniarką szkolną w zakresie realizowania zagadnień profilaktycznych, wychowawczych i edukacji prozdrowotnej.

4) Pielęgniarka szkolna podczas pobytu na terenie szkoły:

- a) udziela pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji,
- b) wzywa pogotowie ratunkowe, jeśli wymaga tego stan zdrowia ucznia,
- c) powiadamia dyrektora szkoły o każdej interwencji w sytuacji, gdy stwierdzi, że uczeń jest pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- d) współpracuje z pedagogiem i psychologiem w sytuacjach kryzysowych, wymagających udzielenia uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub podejrzewa, że uczeń ma problemy zdrowotne spowodowane

zaniedbywaniem stanu zdrowia lub złym odżywianiem.

5) Pracownicy administracji i obsługi Zespołu:

- a) uczestniczą w organizowanych w szkole szkoleniach z funkcjonariuszami Policji na temat reagowania w sytuacjach kryzysowych mających miejsce na terenie szkoły (podejrzenie, że uczeń znajduje się pod wpływem narkotyków, alkoholu, posiada substancję przypominającą narkotyk, dokonał czynu karalnego, stał się ofiarą przemocy),
- b) informują dyrektora szkoły lub pedagoga szkolnego, wychowawcę lub nauczyciela o każdej zaobserwowanej sytuacji kryzysowej, wymagającej interwencji pracownika szkoły.

4. Procedury postępowania w sytuacjach zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi.

CELE

- 1. Usprawnienie i zwiększenie trafności oraz skuteczności oddziaływań szkoły w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją.
- 2. Wypracowanie metod współpracy szkoły z policją.

Działania interwencyjne

I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

- 1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
- 2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
- 3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (*specjalistę ds.nieletnich*).
5. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (*rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, z psychologiem, itp.*), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektorsko szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków, innych używek powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia, będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyjscia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
6. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny.

7. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (*specjalisty ds. nieletnich*) lub sądu rodzinnego.
8. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia stanowi naruszenie Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

III. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczek, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).

V. Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
- przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
- powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy,
- niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
- zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

VI. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

- udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń,
- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- powiadomienie rodziców ucznia,
- niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności

i ewentualnych świadków zdarzenia.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112.

Policja powinna być wzywana do szkoły w sytuacjach, o których mowa w „Procedurach [...]” albo, gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę w określonej sytuacji, w których obecność policji jest konieczna. Każda, dotycząca uczniów, wizyta policjanta w szkole, powinna być wcześniej zasygnalizowana dyrektorowi lub uzgodniona z innym pracownikiem szkoły.

5. Współpraca z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych.

W trosce o prawidłowy rozwój uczniów na terenie szkoły podejmowanych jest szereg różnorodnych działań wychowawczych, zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych w związku z uzależnieniami oraz innymi sytuacjami zagrożenia. Prowadzone działania dotyczą przede wszystkim profilaktyki pierwszorzędowej oraz elementów profilaktyki drugorzędowej. Składają się na nie działania:

2) w ramach współpracy z rodzicami w szkole organizowane są:

- klasowe zebrania (tzw. wywiadówki),
- konsultacje – indywidualne spotkania rodziców z nauczycielem, wychowawcą, pedagogiem, psychologiem, dyrektorem,
- spotkania indywidualne i grupowe z rodzicami prowadzone przez pedagogów i psychologów z PPPP oraz Policję,
- spotkania edukacyjne rodziców,

Ponadto:

- bieżąca współpraca – kontakt telefoniczny, korespondencja,
- pomoc w podejmowaniu działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom,
- wspieranie rodziców w sytuacjach trudnych wychowawczo,

3) współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci i uczniów przyjmuje

następujące formy:

- wymiany informacji dotyczących postaw wychowanków w odniesieniu do uzależnień,
- wspólne rozwiązywanie indywidualnych problemów, proponowanie rozwiązań, poradnictwo,
- przekazywanie informacji dotyczących skutków prawnych związanych z naruszeniem prawa przez nieletnich uczniów szkoły,
- praca pedagogizacyjna z rodzicami, dotycząca potrzeb rozwojowych dzieci, zagrożeń związanych z uzależnieniami, przebiegu rozwoju społecznego, dostępnych form pomocy specjalistycznej (w ramach spotkań z wychowawcami klas oraz ogólnych zebrań wszystkich rodziców),
- udostępnianie rodzicom informatorów, poradników i materiałów edukacyjnych,
- zachęcanie rodziców do utrzymywania stałego kontaktu ze szkołą (wychowawcą, pedagogiem),
- angażowanie rodziców do współpracy z nauczycielami w zakresie organizowania imprez szkolnych, wycieczek, dyskotek, itp.

6. Aktywny udział uczniów w zajęciach profilaktycznych i w zajęciach umożliwiających, alternatywne wobec zachowań ryzykownych, zaspokajanie potrzeb psychicznych i społecznych.

Zajęcia profilaktyczne prowadzą:

- wychowawcy klas, w oparciu o plany wychowawcy klasy, w ramach godzin wychowawczych,
- nauczyciele przedmiotów, których podstawy programowe uwzględniają zagadnienia dotyczące zapobiegania uzależnieniom, w ramach zajęć edukacyjnych,
- nauczyciele realizujący wychowanie do życia w rodzinie,
- nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne, w tym zajęcia sportowe,
- pedagodzy, prowadząc zajęcia profilaktyczne i realizując programy profilaktyczne.

7. Dostosowanie treści i form zajęć profilaktycznych do zachowań ryzykownych uczniów raz stopnia zagrożenia.

Wybór przekazywanych uczniom treści oraz stosowanych form pracy odbywa się zgodnie

z ich wiekiem, możliwościami intelektualnymi oraz percepcyjnymi. Podejmowane działania uwzględniają potrzeby danej grupy związane ze stopniem zagrożenia uzależnieniem oraz występującymi aktualnie zachowaniami ryzykownymi. Pod uwagę są brane między innymi następujące zagrożenia:

- 1) zagrożenia wynikające z wagarowania,
- 2) zagrożenia związane z uzależnieniami,
- 3) zagrożenia wynikające z uczestnictwa w ruchu drogowym (w drodze do i ze szkoły),
- 4) zagrożenia związane ze zjawiskiem przemocy i agresji (w szkole i poza nią),
- 5) zagrożenia związane z niehigienicznym stylem życia (siedzenie przed komputerem),
- 6) zagrożenia związane z niebezpieczeństwami występujące w Internecie.

Oceny sytuacji w tym zakresie dokonuje wychowawca klasy, planując pracę wychowawczą i zapobiegawczą w danym roku szkolnym, uwzględniając informacje uzyskane od innych nauczycieli oraz pedagoga, dokonując okresowej oceny sytuacji wychowawczej w klasie i szkole. Ponadto szkoła podejmuje działania zapobiegawcze poprzez różnorodność form i treści profilaktycznych, organizowanie akcji i imprez o charakterze profilaktycznym oraz zajęć z:

- wychowawcą,
- pracownikami policji (odpowiedzialność nieletnich za czyny karalne, bezpieczeństwo w ruchu drogowym)
- pedagogiem szkolnym,
- psychologiem szkolnym

8. Edukacja rówieśnicza.

W Zespole edukacja rówieśnicza realizowana jest przez nauczycieli – opiekunów kół zainteresowań i Samorządu Uczniowskiego oraz chętnych uczniów współdziałających z przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego i grupami inicjatywnymi uczniów.

Formami działania w tym zakresie są między innymi:

- a) organizacja akcji charytatywnych,

- b) organizowanie akcji dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom i współudział w imprezach szkolnych takich jak: "Stop przemocy, agresji i wszelkim innym uzależnieniom" , "Nie pal przy mnie proszę", „Używkom nie”
- c) przygotowywanie gazetek ściennych dotyczących problemów nurtujących uczniów,
- d) pomockoleżeńską,
- e) propagowanie zdrowego stylu życia poprzez udział w konkursach prozdrowotnych oraz udział w zajęciach i zawodach sportowych,
- f) przedstawienia kółka teatralnego,
- g) warsztaty lekcyjne o formie dramy (lub innych interakcyjnych metod) poświęcone problematyce otwartości i tolerancji, praw człowieka, oraz istnienia jednostki w społeczeństwie demokratycznym z zachowaniem norm prawnych i społecznych
- h) propagowanie idei edukacji rówieśniczej jako skutecznej drogi rozwiązywania konfliktów i problemów życiowych.

9. Sposoby współdziałania pracowników szkoły ze służbą zdrowia i policją w sytuacjach wymagających interwencji.

Metody współpracy szkoły z policją

1. W ramach długofalowej pracy, szkoła i policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń.
2. Koordynatorami współpracy są: pedagog szkolny oraz specjalista ds. nieletnich właściwej jednostki policji.
3. Szkoła współpracuje także z dzielnicowym, w rejonie którego znajduje się szkoła, by móc na bieżąco wymieniać informacje i rozwiązywać problemy związane z bezpieczeństwem i dobrem uczniów.

W ramach współpracy policji ze szkołą organizuje się:

- spotkania pedagoga szkolnego, nauczycieli, dyrektora szkoły z zaproszonymi specjalistami, podejmujące tematykę zagrożeń przestępczością oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym,
- spotkania tematyczne uczniów z udziałem policjantów, m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości itp. oraz z młodszymi uczniami na temat

zasad bezpieczeństwa, zachowań ryzykownych oraz sposobów unikania zagrożeń,

- informowanie policji o zdarzeniach na terenie szkoły wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży,
- udzielanie przez policję pomocy szkole w rozwiązywaniu trudnych, mogących mieć podłoże przestępcze problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
- wspólny –Zespołu i policji – udział w lokalnych programach profilaktyki związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich.

Współpraca ze służbą zdrowia:

- pielęgniarka szkolna udziela pomocy w przypadkach nagłych zachorowań, zatruc, złego samopoczucia, urazów, podejmuje działania o charakterze profilaktycznym i informacyjnym, dotyczące zagrożeń uzależnieniami,
- informuje o zachowaniach ryzykownych i zachowaniach bezpiecznych,
- rozwiązuje problemy szkolne, społeczne i zdrowotne z pedagogiem i dyrektorem szkoły,
- w przypadku nieobecności na terenie szkoły pielęgniarki, w razie konieczności dyrektor lub nauczyciel wzywa Pogotowie Ratunkowe.

10. Współpraca z różnymi instytucjami, w szczególności organizacjami pozarządowymi, wspierającymi działalność szkół i placówek w zakresie rozwiązywania problemów uczniów.

Poza współpracą z Komisariatem Policji w Blachowni (dzielnicowy i policjanci z Sekcji do Spraw Nieletnich) szkoła korzysta w realizacji swych statutowych funkcji ze wsparcia m.in.:

- Sądu Rejonowego w Częstochowie(kuratorzy zawodowi i kuratorzy społeczni)
- Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Częstochowie,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konopiskach,
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego Częstochowie,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie,

- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konopiskach,
- Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w.NSPJ w Rększowicach.

11. Wspieranie uczniów zagrożonych uzależnieniem i demoralizacją, rozwijanie ich poczucia własnej wartości oraz motywowanie do podejmowania różnych form aktywności, w tym aktywności pozaszkolnej, zaspokajających ich potrzeby psychiczne i społeczne, rozwijających zainteresowania i umiejętności psychospołeczne.

W ramach opieki psychologiczno – pedagogicznej uczniowie mają możliwość korzystania z pomocy nauczycieli, wychowawcy, pedagoga szkolnego w celu rozwiązywania osobistych i rodzinnych problemów. Organizacja pracy szkoły zapewnia uczniom możliwość zaspokajania potrzeb psychicznych, społecznych a także rozwój umiejętności i zainteresowań. Wobec tych osób, u których zespół zjawisk psychicznych i oddziaływań środowiskowych stwarza wysokie prawdopodobieństwo powstania zależności od środków uzależniających oraz wobec uczniów, o których wiemy, że sporadycznie używają środków uzależniających, zagrożonych niedostosowaniem społecznym realizowane są następujące zadania z zakresu profilaktyki:

- diagnoza psychologiczna i pedagogiczna problemu, w tym diagnoza sytuacji rodzinnej i szkolnej ucznia oraz jej monitorowanie,
- indywidualne rozmowy z uczniami, opieka specjalistów szkolnych, organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- umożliwienie uczniom wszechstronnego rozwoju podczas zajęć lekcyjnych oraz godziny z wychowawcą, których tematyka dostosowana jest do potrzeb uczniów,
- spotkania i zajęcia o charakterze profilaktycznym i opiekuńczo - wychowawczym, budowanie poczucia własnej wartości poprzez wsparcie indywidualne uczniów i rozwijanie umiejętności psychospołecznych poprzez udział w organizowanych zajęciach,
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych zapewniających uczniom możliwość rozwoju zainteresowań i aktywnego spędzania wolnego czasu, w tym związanych z realizacją pomocy psychologiczno – pedagogicznej, również akcje profilaktyczne, konkursy, koła zainteresowań czy zajęcia sportowe,
- organizacja zajęć warsztatowych prowadzonych przez specjalistów z poradni

psychologiczno–pedagogicznej,

- osobiste wsparcie, w tym motywowanie do podejmowania form aktywności alternatywnych do wszelkiego rodzaju zachowań, mających związek z uzależnieniami lub demoralizacją,
- współpraca z rodzicami (opiekunami) w zakresie wymiany informacji, poradnictwo i konsultacje, podejmowanie działań wychowawczych oraz udzielanie wsparcia rodzicom,
- przekazywanie informacji dotyczących dostępnych form pomocy specjalistycznej,
- nawiązywanie współpracy z instytucjami i organizacjami wspierającymi szkołę i rodzinę,
- udzielanie uczniom wsparcia materialnego,
- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów z rówieśnikami (prowadzenie mediacji szkolnych i działań interwencyjnych wobec uczniów – współpraca nauczycieli, dyrekcji i pedagoga szkolnego).

12. Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży oraz sposobu podejmowania wczesnej interwencji w sytuacjach zagrożenia uzależnieniami.

Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli (WDN) w Szkole uwzględnia tematykę profilaktyki uzależnień i odbywa się zgodnie z potrzebami szkoły. Zasadniczym celem podejmowanych w tym zakresie działań jest przygotowanie nauczycieli do realizacji zadań wynikających ze szkolnego programu profilaktyki oraz programu wychowawczego. Służą temu również spotkania szkoleniowe, w ramach realizowanych we współpracy z instytucjami z otoczenia szkoły, programach, m.in.

- Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Konopiska.
-

13. Dokonywanie systematycznej oceny podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych.

Członkowie Rady Pedagogicznej Zespołu systematycznie dokonują oceny efektów podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych poprzez:

- ewaluację skuteczności realizacji Programu Wychowawczego i Programu

Profilaktyki,

- modyfikację Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki,
- sporządzanie sprawozdań z działalności dydaktyczno – wychowawczej i opiekuńczej przez nauczycieli,
- analizę sytuacji wychowawczej oraz występujących problemów i zagrożeń, zawartą w sprawozdaniach sporządzonych przez pedagoga szkolnego,
- pracę nad analizą bieżącej sytuacji wychowawczej oraz występujących problemów i zagrożeń w zespołach wychowawczych, składających się z wychowawców i nauczycieli uczących w poszczególnych oddziałach,
- wyznaczanie kierunków dalszej pracy profilaktycznej oraz określanie zagadnień i zjawisk wymagających szczególnej uwagi,
- współpracę nauczycieli i wychowawców, mającą na celu planowanie kroków zaradczych oraz rozwiązywanie bieżących problemów związanych z nieprawidłowym zachowaniem uczniów,
- analizę postaw poszczególnych uczniów przy wystawianiu ocen zachowania,
- modyfikację statutu szkoły.

Przedstawiono wszystkim pracownikom Zespołu i omówiono na zebraniu Rady Pedagogicznej w dniu 14.01. 2014 r. po zasięgnięciu opinii Rady Rodziców

Zaktualizowano na zebraniu Rady Pedagogicznej w dniu 9.09.2015 r. po omówieniu z Radą Rodziców